MAATALOUS

Tämä kasvukausi osoitti jälleen sen, ettei hukkakauran kitkennässä ole syytä aikailla. **TARKASTAJA JARI POIKULAINEN, EVIRAN SIEMENTARKASTUSYKSIKKÖ**

MAATALOUDESTA LYHYESTI

TTS-Managerista ja TTS-Koneesta uudet versiot

TTS (entinen Työtehoseura) on julkaissut uudet versiot ylläpitämistään maatalouden atk-ohjelmista.

TTS-Managerilla voidaan laskea tuotannon laajennuksen tai muun muutoksen vaikutus maatilan kokonaistyömäärään ja töiden ajoittumisiin.

Ohjelma perustuu suomalaiseen maataloustöiden standardiaikajärjestelmään ja ohjelman käyttäjän syöttämiin tilakohtaisiin lähtöarvotietoihin.

TTS-Koneella voidaan laskea traktorin, leikkuupuimurin, kuivurin ja eri työkoneiden yksikkökustannuksia. Ohjelmassa on 243 esimerkkilaskelmaa.

Jalostus takaa ravihevosen menestyksen

Kun valintaperusteena käytetään jalostusindeksiä, ravihevosen jalostus on tehokasta ravikilpailuajan ja voittosumman perusteella. Arvosteltavia rakenne- ja liikeominaisuuksia pidetään tärkeinä, kun jalostetaan kestävyyttä ja käyttökelpoisuutta.

Tulokset selviävät MMM **Mari Suontaman** tuoreesta väitöskirjasta. Hän tutki, mitä ominaisuuksia eri-ikäisillä hevosilla kannattaa käyttää valintakriteerinä, kun jalostustavoitteena on ravikilpailujen aika ja vuosittainen voittosumma.

Tutkimus koski sekä suomenhevosia että lämminverisiä ravihevosia.

Afrikkalainen sikarutto huolestuttaa Tanskassa

Tanskan viranomaiset ovat varoittavat sianlihantuottajia afrikkalaisen sikaruton leviämisestä, kertoo Jordbruksaktuellt. Tauti leviää Venäjällä ja Ukrainassa.

Tuottajia kehotetaan olemaan päästämättä tilalleen vieraililjoita, jotka ovat oleskelleet tartunta-alueilla viimeisen kahden vuorokauden aikana.

Myös kuljetusliikkeitä ja eläinlääkäreitä opastetaan olemaan erityisen varovaisia.

Tanskalaiset: Parannusta tulossa sian hintaan

Landbrug & Fødevarer -organisaatio ennustaa, että ensi vuonna sianlihasta maksetaan nykyistä paremmin, kertoo ATL.

Syynä on sianlihan tuotannon väheneminen EU:ssa sekä hyvät vientinäkymät unionin ulkopuolisiin maihin.

Vielä on liian aikaista arvioida, kohentaako hintojen kallistuminen tuottajien asemaa. Rehujen hinnat vaikuttavat oleellisesti sianlihan tuotannon kannattavuuteen.

Seepran herpes tappoi jääkarhun Saksassa

Tutkijat varoittavat eläintarhoja tautiviruksista, jotka pystyvät hyppimään eläinlajista toiseen.

Saksalaisessa eläintarhassa kuoli toissavuonna jääkarhu sairauteen, jonka aiheuttajaksi on paljastunut seepratalosta lähtöisin oleva virus, kertoi BBC perjantaina. Se siteerasi Current Biology -julkaisua.

Toistaiseksi ei ole pystytty selvittämään, miten jääkarhut saivat tartunnan. Seeproilla on Wuppertalin eläintarhassa eri hoitajat kuin jääkarhuilla. Eläinten tilat ovat kymmenien metrien päässä toisistaan. Eläintarhoissa taudinaiheuttajilla on mahdollisuus levitä sellaisten lajien kesken, jotka luonnossa eivät elä koskaan rinnakkain.

Elintarvikeviljaa ei saa ruiskuttaa glyfosaatilla ennen puintia

Juolavehnää saa ennen puintia torjua vain rehuohrasta, rehukaurasta, rypsistä ja rapsista. Glyfosaattia ei meillä saa käyttää kasvuston pakkotuleennuttamiseen.

Kesän viileä ja kostea sää on suosinut juolavehnän kasvua. Puintikausi venyy normaalia myöhemmäksi, joten juolavehnän torjuntaan syksyllä jää vähän aikaa.

Moni on pohtinut, saako glyfosaattia käyttää juolavehnän torjuntaan ennen viljan puintia. Käsittely jouduttaisi myös viljan tuleentumista, ja tässä tarkoituksessa sitä joissakin maissa käytetäänkin.

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR julkaisi asiasta ohjeet verkkosivuillaan keskiviikkona.

VYR korostaa, että meillä glyfosaattia saa tässä vaiheessa käyttää vain juolavehnän torjuntaan, ei kasvuston pakkotuleennuttamiseen.

Ennen puintia tehtävä juolavehnän torjunta glyfosaatilla on meillä sallittu ainoastaan rehuohra-, rehukaura-, rypsi- ja rapsikasvustoille.

Tässä vaiheessa glyfosaattia ei saa käyttää viljakasvustolle, jonka satoa on tarkoitus käyttää elintarvikkeiden raaka-aineena. Tällaisia ovat esimerkiksi ruis, myllyvehnä, suurimokaura, suurimo-ohra ja mallasohra.

Glyfosaattikäsittely ei ole myöskään sallittu rehuvehnä-, härkäpapu- ja rehuhernekasvustoille eikä siemenviljaviljelyksillä.

Kasvustokäsittely ei ole sallittua kaikilla glyfosaattivalmisteilla. Myyntipakkauksen teksti pitää siis aina lukea.

Käsittelyn jälkeen viljan olkia ei saa käyttää karjan rehuna.

Käsittely rajoittaa viljan myyntiä

Rehuviljan ruiskuttaminenkaan ei ole aivan yksinkertainen asia, jos sato aiotaan myydä. Sopimus- tai ostoehdoissa voidaan kieltää glyfosaatin käyttö ennen puintia.

Viljaketjussa loppukäyttäjä ratkaisee, joten kielteinen kanta glyfosaatin käyttöön voi tulla viimeiseltä ostajalta.

VYR suosittelee, että rehuohra-, rehukaura- ja öljykasvikasvuston glyfosaattikäsittelyä harkitseva varmistaa ostajalta tai sopimuskumppanilta, voiko käsittelyn sopimusehtojen mukaan tehdä.

Jos sadon käyttötarkoituksesta tai ostajasta ei ole ruiskutuspäätöstä tehtäessä varmuutta, käsittely kannattaa VYR:n mukaan jättää tekemättä, jotta myyntirajoitteita ei myöhemmin synny.

Esimerkiksi vientiin tarkoitetuilla kauralohkoilla juolavehnän torjunta kannattaa hoitaa vasta puintien jälkeen.

Viljan ja olkien ostajalle on myyntihetkellä ilmoitettava, jos kasvusto on käsitelty glyfosaatilla.

Viljan ostajat ja käyttäjät valvovat glyfosaatin käyttöä sadosta tehtävien analyysien avulla.

Käsiteltyjen kasvustojen sato erillään

Jos kasvusto käsitellään glyfosaatilla ennen puintia, sato on kaikissa käsittelyvaiheissa pidettävä erillään käsittelemättömistä eristä.

VYR muistuttaa, että puimuri ja kuivuri sekä varastosiilot on puhdistettava sekaantumisen estämiseksi. **SATU LEHTONEN**

MT SANOO SUOMEKSI

[Glyfosaatti]

Glyfosaattia käytetään rikkakasvien kemialliseen torjuntaan. Se estää kasvien kasvun estämällä niiden valkuaisaineiden muodostumista. Myydään muun muassa kauppanimellä Roundup.

Ostajan saatava tieto käsittelystä

”Tässä on kyse luottamuksesta”, MTK:n vilja-asiamies **Max Schulman** kommentoi puintia edeltävää glyfosaattikäsittelyä. ”Ostajalle on aina muistettava kertoa, mitä pellolla on tehty.”

Tämä koskee jyväsadon lisäksi myös olkia. Niidenkin ostajan on tiedettävä, onko kasvusto käsitelty glyfosaatilla vai ei.

Monissa sopimuksissa kielletään puintia edeltävä glyfosaattiruiskutus. Sopimuksen ehdot on syytä tarkistaa ja niitä pitää noudattaa.

Silloin, kun ruiskutus tehdään, torjunta-ainepakkauksen ohjeita on noudatettava tarkasti.

”Pelataan sääntöjen mukaan”, Sdhulman kiteyttää.

Pelataan sääntöjen mukaan.
MAX SCHULMAN

Hän toteaa, että puintia edeltävään käsittelyyn liittyy isoja riskejä. ”Ruiskutetaan glyfosaattia rehuksi tarkoitettuun kauraan. Sitten päätetäänkin myydä osa siitä elintarvikekauraksi ja unohdetaan kertoa ostajalle käsittelystä. Tällainen erä voi pahimmassa tapauksessa pilata suurenkin vientierän.”

SATU LEHTONEN

Hukkakaurat hyvä merkitä nyt muistiin

Hukkakauran seurantaa on edelleen syytä jatkaa, muistuttaa tarkastaja **Jari Poikulainen** Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) siementarkastusyksiköstä.

Monin paikoin kitkeminen on myöhäistä, sillä siemenet ovat jo saattaneet varista. Varsinkin aikaisimmissa kylvöissä siemen on jo maassa.

Se ei kuitenkaan poista tarkkailun merkitystä, Poikulainen korostaa.

”Varsinkin uudet esiintymät kannattaa merkitä nyt viljelykarttoihin. Sillä tavalla ne säilyvät muistissa ja ruiskutuksen pystyy kohdistamaan oikeisiin paikkoihin ensi vuonna. Jos esiintymiä ei ole merkitty mihinkään, ei niitä ensi kesänä enää muista.”

Poikulaisen mukaan tämä kasvukausi osoitti jälleen sen, ettei hukkakauran kitkennässä ole syytä aikailla.

”Viime viikolla hukkakaurat olivat vielä vihreitä, ja tällä viikolla ne olivat siemenensä varistaneet.”

Hän kertoo käyneensä tälläkin viikolla lohkoilla, joissa isoille hukkakaurapesäkkeille ei tänä vuonna ole enää mitään tehtävissä. ”Jäljellä oli enää tyhjiä röyhyjä.”

JUHANI REKU

VYR seuraa puintien etenemistä

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR seuraa tänäkin syksynä puintien etenemistä asiantuntijaraatinsa voimin. Tilannekatsaus julkistetaan joka keskiviikko VYR:n nettisivuilla osoitteessa *vyr.fi*.

Raatilaisina on muun muassa keskusliikkeiden, viljakaupan ja tuottaja- ja neuvontajärjestöjen edustajia.

VYR:n syksyn ensimmäinen arvio on hyvin samanlainen kuin Pro Agrian tiistaina julkistama: Puinnit ovat vasta aivan alkutekijöissään. Tulevien viikkojen säät ratkaisevat nyt paljon.

Joillakin alueilla kasvuolot ovat olleet suotuisat ja satoodotukset ovat hyvät tai jopa erinomaiset. Tällaisia alueita löytyy Varsinais-Suomesta, Uudeltamaalta, Satakunnasta ja Pohjanmaalta.

Tavallista heikommalta sato näyttää etenkin alueilla, joilla on satanut poikkeuksellisen paljon. Märkyysongelmia on ollut erityisesti Pohjois-Savossa, Etelä- ja Pohjois-Karjalassa, Keski-Suomessa, Pohjanmaalla ja Kainuussa.

Vaihtelut ovat suuria maakuntien sisälläkin. **SATU LEHTONEN**

koneviesti
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

Tilaa Koneviesti itsellesi! 3 numeroa **vain 22,90 €** (norm. ~~27,50 €~~).
Tilaa lähettämällä tekstiviesti: KV KM2023 sekä nimesi ja osoitteesi numeroon 16124.
Tai netissä: www.koneviesti.fi/netti Tilaustunnus: KM2023

Normaali tekstiviestin hinta. Palvelu toimii Soneran, Elisan, dna:n ja Saunalahden liittymillä. Tarjous voimassa 8.9.2012 asti kotimaassa. Tilaus alkaa ensimmäisestä mahdollisesta numerosta ja se laskutetaan tilauksen alettua. Nimi- ja yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa henkilötietolain mukaisesti.

Tutkimuksesta suoraan käytäntöön

Leibniz-instituutissa hampulle löydetty monta käyttötapaa

POTSDAM, SAKSA (MT)
Leibniz-instituutin maatalousosastolla Potsdamissa on paljon tutkijoita, mutta täällä tutkimus ei ole itsetarkoitus. Tähtäin on käytännön hyötyjen kehittämisessä tutkimuksen avulla. Maataloutta hyödytetään uusilla tutkimuslaitteilla ja etsimällä kasveille uusia käyttötapoja. Hyvä esimerkki on hampun käytön edistäminen.

Tohtori **Thomas Hoffmann**, joka johtaa viljelyn jälkeisen tutkimuksen osastoa, valittaa, että nykyisin puhutaan aivan liian yksipuolisesti vain energiasta. Paljon muutakin mielenkiintoista tapahtuu ja kehitetään.

Pieniä parannuksia

”On tärkeää toimia yhteistyössä viljelijöiden kanssa. Saamme tietoa siitä, mitä parannuksia maataloustuottajat kaipaavat ja toisaalta siitä, kuinka meidän kehittämämme parannukset toimivat”, tohtori **Sandra Rose-Meierhöfer** sanoo. Hänen osastollaan kehitetään karjanhoidon menetelmiä.

Rose-Meierhöfer esittelee lypsyasemaa, jonka kehittelyssä on paneuduttu muun muassa ergonomiaan. Karjanhoitaja voi toimia pystyssä työasennossa, kun laitteet on asetettu sopivalle korkeudelle.

Hoffmannin osastolla on paneuduttu muun muassa hampun hyödyntämiseen. Tärkeää on saada koko kasvi hyötykäyttöön.

Kokeiluissa hamppu on huomattu lujaksi ja erittäin kevyeksi materiaaliksi. Siitä valmistetut levyt painavat tuskin puolta puukuitulevyn painosta. Hampusta on puristettu myös muotolevyjä, joita useimmiten valmistetaan muovista. Uusiutuva raaka-aine korvaisi siinä öljyä.

Samaan tahtiin on kehitetty hampun sadonkorjuun jälkeistä käsittelyä. Osastolla on koekäytössä jauhatus ja pakkausketju, joka sopisi usean tilan yhteiskäyttöön. Laitteilla voisi käsitellä hamppusadon noin 500 hehtaarilta.

”Hamppua on viljelty ainakin 5 000 vuotta, mutta osa käyttötavoista on saattanut välillä unohtua”, tohtori Hoffmann sanoo.

Eristeenä hamppu on Hoffmanin mielestä lyömätön. Se ei esimerkiksi tarvitse suojakseen mitään kemikaaleja.

”Tässä on vuonna 2008 korjattua hamppua, jota on säilytetty suljetussa tynnyrissä. Mitään muutoksia ei ole tapahtunut”, Hoffmann esittelee.

Hamppu on Saksassa tärkeä materiaali myös siksi, että maassa ennustetaan puutetta puuraaka-aineesta. Nyt tavanomainen tapa on sekoittaa kolmannes puukuitua hampun joukkoon.

Pellavaa, joka Suomessa on yleisempää, ei juuri viljellä Saksassa.

”Hinta on liian alhainen.”

JOUKO RÖNKKÖ

JOUKO RÖNKKÖ

Tohtori Sandra Rose-Meierhöfer esittelee paranneltua lypsyasemaa, joka muun muassa sallii tavanomaista paremmat työasennot. Oikealla vaihto-opiskelija Sabrina Elshole.

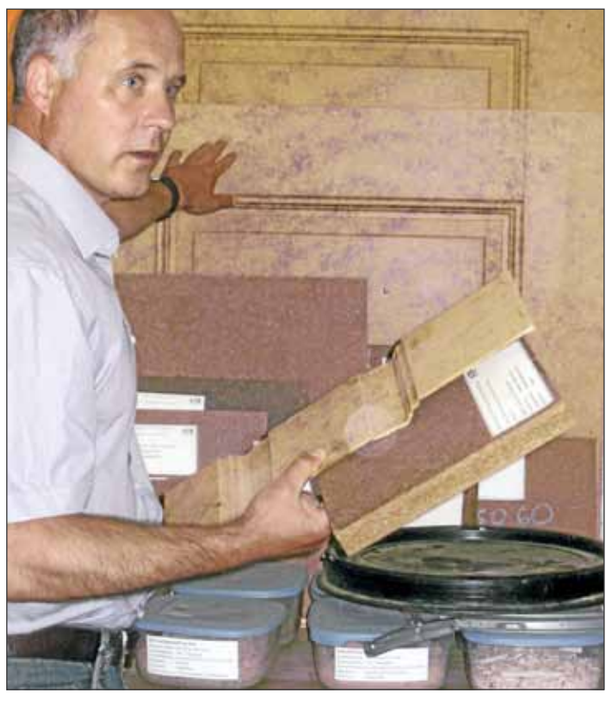

Tohtori Thomas Hoffmann pitää hamppua monikäyttöisenä materiaalina. Se on lujaa ja kevyttä.

Kokeiluissa hamppu on huomattu lujaksi ja erittäin kevyeksi materiaaliksi.

LEIBNIZ-INSTITUUTTI

Käytännön tutkimusta

Instituutin maatalous-tekniikan osastolla Potsdamissa etsitään uusia sovelluksia maataloudelle sekä ruuan ja materiaalinen tuotannolle.
Budjetti 14,8 miljoonaa euroa viime vuonna.
Työskentelee 290 henkilöä.
Koealaa on 50 hehtaaria.
Samalla paikalla on harrastettu maatalouden tutkimusta vuodesta 1927.
Tutkimusasema siirtyi Leibniz-instituutille vuonna 1991 Saksojen yhdistyttyä.